
УДК 686.12.056

С. М. КЛЮЧКОВСЬКИЙ, Ю. І. ДИРДА

**АНАЛІЗ МЕХАНІЗМУ НОЖА
ОДНОНОЖОВОЇ ПАПЕРОРІЗАЛЬНОЇ
МАШИНИ БР-139**

Механізм ножа одноножової паперорізальної машини БР-139 (рис. 1) складається з шарнірного чотирьохланкового механізму O_1ABO_2 , де O_1A — кривошип, а O_2B — вихідна ланка — коромисло, і приєднаного до нього механізму III-го класу $O_2BC\ B'A'O_1'O_2'$, вхідною ланкою якого є коромисло O_2B , а вихідною — ножетримач $A'B'C$. Для кінематичного ана-

лізу цього складного механізму розроблена спеціальна програма розрахунків на ЕОМ. Згідно з програмою розрахунок проводиться таким чином. Після вводу вхідних даних та їх часткової обробки першим етапом є розрахунок кінематики чотириохланника O_1ABO_2 . По відомих залежностях знаходиться кут положення γ коромисла O_2B залежно від кута повороту кривошипу φ . Після цього розраховуються значення кута β і координат XB і YB точки B . Далі програма виконує розрахунок

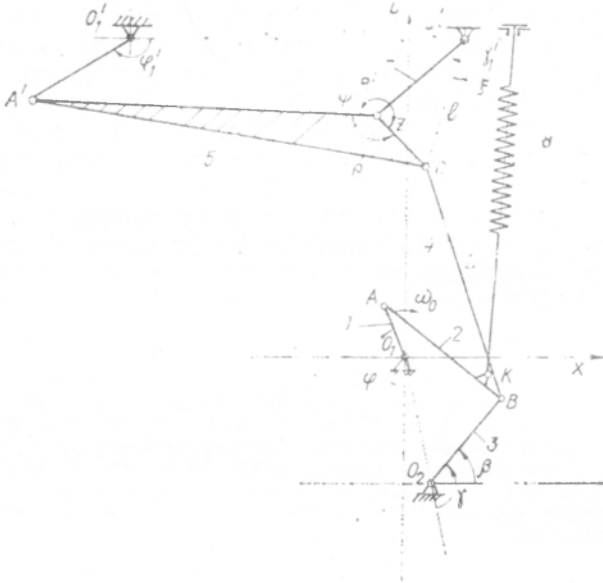

Рис. 1. Механізм ножа одноножової паперорізальної машини БР-139.

верхнього чотириохланкового контура $O_1'A'BO_2'$. Для цього необхідно задати максимально можливим кутом положення φ_1' коромисла $O_1'A'$ і після цього визначити кут положення γ' коромисла $O_2'B'$. Далі визначаються кути ψ , χ , ξ і довжина відрізка l . Після цього обчислюються координати $XС$ і $YС$ точки $С$. Далі машина перевіряє, чи задовільняє точка $С$ геометричному місцю точок — кругу з центром в точці $В$ і радіусом L . Якщо не виконується нерівність

$$(XC - XB)^2 + (YC - YB)^2 < L^2, \quad (1)$$

то відбудеться присвоєння нового значення кута $\varphi_1' = \varphi_1' - \Delta\varphi_1'$, тобто зменшення кута положення на деяке мале значення $\Delta\varphi_1'$, яке впливає на точність розрахунків. Після присвоєння нового значення кута φ_1' відбувається аналогічний описаному розраху-

нок координат точки C і перевірка на виконання нерівності (1). Якщо на якомусь циклі розрахунків нерівність виконується, то машина виводить на друк біжучі значення кутів φ , φ_1' і γ' . Розрахунок повторюється в циклі з деяким кроком кута позороту кривошипа, при цьому машина отримує ряд біжучих значень кутів положень коромисел $\varphi_1', \varphi_2', \varphi_3' \dots \varphi_n'$ і $\gamma_1', \gamma_2', \gamma_3' \dots \gamma_n'$. З кожним кроком розрахунків кутів φ' і γ' машина виконує їх чисельне диференціювання для визначення кутових швидко-

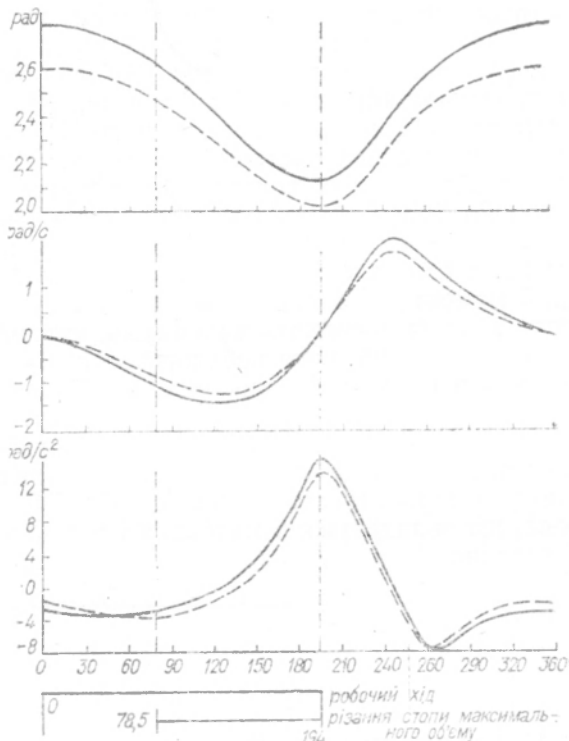

Рис. 2. Графіки перемішень, швидкостей і прискорень.

стей (ω_6 і ω_7) і прискорень (ϵ_6 і ϵ_7) коромисел 6 і 7. Графіки перемішень, швидкостей і прискорень показані на рис. 2 (суцільною лінією для коромисла 6, пунктирною для коромисла 7).

Аналізуючи отримані графіки і кінематичну схему механізму ножа, можна зробити висновки і рекомендації щодо його подальшого вдосконалення. Відношення періоду робочого ходу ножа до періоду холостого ходу дорівнює 1,118, що недостатньо, оскільки зусилля, які сприймають передатні ланки механізму

му в період різку, в 11—13 разів більші, ніж на холостому ході.

Графік швидкості характерний невеликою різницею між швидкостями на робочому і холостому ходах, а графік прискорення відрізняється стрибками прискорень зі зміною знака, що призводить до ударів у зазорах шарнірів механізму. Максимум швидкості ножа під час робочого ходу відповідає моменту, коли ніж розрізав половину стопи. Це означає, що ніж під час розрізування стопи здійснює рух з прискоренням, що призводить до зростання споживаної потужності.

Механізм ножа спроектований таким чином, що коромисла 6 і 7 та ножетримач 5 підвішені у верхній станині машини, а редуктор з чотириланковим механізмом O_1ABO_2 розміщені у нижньому коробчатому корпусі й обидві частини механізму з'єднані за допомогою шатуна 4. При цьому нижній і верхній корпуси повинні бути ретельно виставлені й зафіксовані, що ускладнює конструкцію. На наш погляд, застосування чотириланкового контура O_1ABO_2 в механізмі ножа недоцільне, оскільки призводить до збільшення маси і габаритів машини.

Механізм ножа спроектований таким чином, що у найбільш несприятливий момент дорізування стопи, коли сумарні вертикальні зусилля різання досягають максимума, кут тиску в шарнірі C зростає до 48° , що дуже небажано, оскільки зусилля в ланках зростають в 1,5 раза. Це викликає ще більше підвищення маси деталей механізму.

Отже, механізм ножа одноножової паперорізальної машини БР-139 можна вдосконалити і значно спростити шляхом виключення зі схеми чотириланкового контура O_1ABO_2 і встановлення привода, що складається з маховика і редуктора, у верхній частині станини.